

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 32/05-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 1. decembra 2005 o žiadosti generálneho prokurátora Slovenskej republiky z 11. novembra 2005 sp. zn. VII/2 Gv 129/05-29 o vydanie súhlasu na trestné stíhanie sudcu Okresného súdu Č. JUDr. Š. M., bytom K., podľa čl. 136 ods. 3 prvej vety Ústavy Slovenskej republiky s poukazom na § 74e ods. 2 prvej vety zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, § 175 písm. g) Trestného poriadku a § 6 ods. 1 písm. b) zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov takto

r o z h o d o l :

Ústavný súd Slovenskej republiky **d á v a s ú h l a s** na trestné stíhanie sudcu Okresného súdu Č. JUDr. Š. M., bytom K., pre skutky právne kvalifikované ako trestné činy prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods. 1 a 2 Trestného zákona a zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a) Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v žiadosti generálneho prokurátora Slovenskej republiky z 11. novembra 2005 sp. zn. VII/2 Gv 129/05-29.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. novembra 2005 doručená žiadosť generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) z 11. novembra 2005 sp. zn. VII/2 Gv 129/05-29 - na základe čl. 136 ods. 3 prvej vety Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), § 74e ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), § 175 písm. g) Trestného poriadku a § 6 ods. 1 písm. b) zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov - o vydanie súhlasu na trestné stíhanie sudcu Okresného súdu Č. JUDr. Š. M. (ďalej len „sudca“ a „okresný súd“) pre trestné činy prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods. 1 a 2 Trestného zákona a zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

„- JUDr. Š. M. dňa 19. apríla 2004 okolo 14.00 hod. v Č. v budove Okresného súdu Č., vo svojej kancelárii prevzal od M. C. - účastníka konania vo veci vedenej na Okresnom súde v Č. pod číslom konania 11 NcC 15/2003, neskôr vedenej pod číslom konania 4 C/165/2003, finančnú hotovosť vo výške 50.000,- Sk, za skoré ukončenie občiansko právneho konania o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti,

- JUDr. Š. M. dňa 4. novembra 2005 okolo 9.30 hod. v Č. v budove Okresného súdu Č., vo svojej kancelárii prevzal od M. C. - účastníka konania vo veci vedenej na Okresnom súde v Č. pod číslom konania 4 C/165/2003, finančnú hotovosť vo výške 50.000,- Sk, za skoré ukončenie občiansko právneho konania o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti“.

K žiadosti boli pripojené prílohy:

- prvopis spisového materiálu evidovaného vyšetrovateľom Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, Odboru boja proti korupcii Stred v Banskej Bystrici pod sp. zn. PPZ-61/BPK-S-2005,

- VHS záznam z prehliadky iných priestorov a osobnej prehliadky, DVD nosič (zvukový a obrazový záznam), CD-R nosič (zvukový záznam),
- zápisnica o výsluchu agenta z 10. novembra 2005,
- utajovaná príloha.

Generálny prokurátor vo svojej žiadosti poukázal, že vo veci bolo začaté trestné stíhanie už uznesením vyšetrovateľa Prezídia policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, Odboru boja proti korupcii Stred v Banskej Bystrici vydaným 11. októbra 2005 pod sp. zn. PPZ-61/BPK-S-2005 pre trestné činy prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa §160a ods. 1 a 2 Trestného zákona a zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

„doposiaľ presne nestotožnená osoba vystupujúca ako sudca Okresného súdu v Č., ktorému bola pridelená vec občiansko-právneho konania registrovaná v civilnom registri Okresného súdu Č. pod číslom konania 11 NcC 15/2003 neskôr zmenená na číslo konania 4 V/165/2003 dňa 19. 04. 2004 prevzala od M. C., trvale bytom K. úplatok, finančnú hotovosť vo výške päťdesiat tisíc slovenských korún v hotovosti, a to za skoré ukončenie občiansko-právneho konania o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti žalovaného M. C., pričom aj v súčasnej dobe požaduje ďalší úplatok, finančnú hotovosť v presne nešpecifikovanej výške“.

Z dosiaľ zadovážených dôkazov (najmä výsluchy osôb, listinné a vecné dôkazy) a ich hodnotenia vyplýva dostatočne odôvodnený záver, že páchatelom označených trestných činov je sudca okresného súdu. Keďže rovnosť ľudí v dôstojnosti i v právach a účel trestného konania vyjadrený v § 1 Trestného poriadku sú takými relevantnými princípmi právneho štátu a demokratickej spoločnosti, že ich aplikácia v konkrétnych trestných kauzách musí mať prioritný charakter vo vzťahu k uplatňovaniu inštitútu trestnoprosnej exempcie sudcu podľa § 10 ods. 1 Trestného poriadku, generálny prokurátor žiada ústavný súd o vydanie súhlasu na trestné stíhanie sudcu.

Na neverejnom zasadnutí pléna ústavného súdu konanom 1. decembra 2005 o žiadosti generálneho prokurátora (ďalej len „neverejné zasadnutie“) prokurátor Úradu

špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky JUDr. V. K. (poverený zastupovaním generálneho prokurátora) zotrval na dôvodoch písomnej žiadosti o vydanie súhlasu na trestné stíhanie sudcu.

2. Ústavný súd žiadosť generálneho prokurátora zaslal sudcovi a poskytol mu možnosť, aby sa k nej vyjadril.

Do konania neverejného zasadnutia sa sudca vyjadril písomne podaním z 23. novembra 2005. K veci uviedol najmä, že skutočnosti uvedené v žiadosti generálneho prokurátora o vydanie súhlasu na jeho trestné stíhanie nie sú pravdivé a objektívne, skutkov, za ktoré má byť stíhaný, sa nedopustil, nikomu nesľuboval skoré ukončenie akéhokoľvek konania pred súdom, nikdy a od nikoho neprevzal finančnú hotovosť, úplatok alebo inú nenáležitú výhodu a požiadal, aby nebolo vyhovené žiadosti generálneho prokurátora.

3. Ústavný súd už ohľadne sudcu rozhodol uznesením č. k. PL. ÚS 31/05-6 zo 4. novembra 2005.

Týmto uznesením dal súhlas na jeho zadržanie na základe oznámenia generálneho prokurátora zo 4. novembra 2005 o zadržaní sudcu (toho istého dňa o 09.35 h pri trestných činoch prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods. 1 a 2 Trestného zákona a zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a) Trestného zákona) a žiadosti o súhlas na jeho zadržanie.

II.

1. Podľa čl. 145 ods. 2 druhej vety ústavy rozsah imunity sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 29a ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacích a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov za rozhodovanie nemožno sudcu ani prísediaceho stíhať, a to ani po zániku ich funkcií.

Podľa § 10 ods. 1 Trestného poriadku z právomoci orgánov činných v trestnom konaní podľa tohto zákona sú vyňaté osoby požívajúce imunity podľa zákona alebo medzinárodného práva.

Podľa § 11 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku trestné stíhanie nemožno začať a ak bolo už začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené, ak ide o osobu, ktorá je vyňatá z právomoci orgánov činných v trestnom konaní (§ 10 Trestného poriadku), alebo o osobu, na stíhanie ktorej podľa zákona treba súhlas, ak taký súhlas nebol oprávneným orgánom daný.

Podľa čl. 136 ods. 3 prvej vety ústavy ústavný súd dáva súhlas na trestné stíhanie sudcu.

Podľa § 74e ods. 2 zákona o ústavnom súde ak príslušný orgán oznámi predsedovi ústavného súdu, že žiada ústavný súd o vydanie súhlasu na trestné stíhanie alebo na vzatie do väzby sudcu, sudcu podľa osobitného predpisu alebo generálneho prokurátora, predseda ústavného súdu zvolá bez zbytočného odkladu plénum ústavného súdu. Plénum ústavného súdu prerokuje a rozhodne o žiadosti príslušného orgánu, pričom umožní osobe, ktorej sa žiadosť týka, vyjadriť sa o veci. Ak sa žiadosť týka sudcu, ten nehlasuje.

Podľa § 175 písm. g) Trestného poriadku iba prokurátor je oprávnený vyžiadať súhlas na vznesenie obvinenia u osoby, u ktorej je na taký úkon potrebný súhlas ústavného súdu.

2. Ústavný súd v doterajšej rozhodovacej činnosti týkajúcej sa žiadostí o súhlas na trestné stíhanie sudcu podľa čl. 136 ods. 3 prvej vety ústavy (PL. ÚS 19/02, PL. ÚS 24/03, PL. ÚS 4/04 a PL.ÚS 1/05) vychádzal z nasledovných právnych úvah.

Ústava vo vzťahu k niektorým skupinám, kategóriám osôb upúšťa od zásady rovnosti práva a pripúšťa výnimku pre tieto skupiny, kategórie osôb z pôsobnosti trestného práva

alebo i správneho práva v rozsahu a spôsobom ustanoveným ústavou a zákonom. Do tejto kategórie osôb patria aj sudcovia.

Sudca teda požíva určitú imunitu, ktorá mu má zaistiť nezávislosť predovšetkým na výkonnej moci, jeho sudcovskú právomoc slobodne zisťovať právo, ako aj posilniť jeho občiansku odvalu rozhodovať v súdnych sporoch v konkrétnych prípadoch o konkrétnych ľudských osudoch len na základe zákona. Táto imunita rovnako ako každá imunita súvisí so zodpovednosťou, ktorej posúdenie v prípade zneužitia patrí súdnym orgánom. Takýto postup je plne v súlade s deľbou štátnej moci na zákonodarnú, výkonnú a súdnu. Imunita sudcu je teda zvláštne oprávnenie považované za jednu zo základných záruk sudcovskej nezávislosti.

Účelom imunity je ochrana funkcie sudcu pred zneužitím práva stíhať trestné činy a priestupky používaním nátlaku prostriedkami trestného konania, používaním donucovacích prostriedkov, na ktoré sú oprávnené príslušné orgány výkonnej moci. Táto imunita sudcu prirodzene nemôže slúžiť na to, aby bola zaistená beztrestnosť páchatel'ov trestných činov. Preto táto imunita nie je absolútna a trvá len do rozhodnutia príslušného súdneho orgánu, ktorý rozhodne o upustení od imunity a dá súhlas na trestné stíhanie a ďalšie úkony v trestnom konaní. Od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia sa stáva trestné stíhanie sudcu prípustným.

3. Ústavný súd na základe preskúmania žiadosti generálneho prokurátora o vydanie súhlasu na trestné stíhanie sudcu okresného súdu, dôkazov, ktoré mu predložil a písomného vyjadrenia sudcu nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by v dobe rozhodovania ústavného súdu odôvodňovali podozrenie, že ide o pokus zneužiť prostriedky trestného konania voči tomuto sudcovi.

Otázka, či je sudca vinný zo spáchania skutkov naplňajúcich znaky trestných činov, nemôže byť predmetom konania ústavného súdu, ale iba trestného konania.

Ústavný súd preto dáva súhlas na trestné stíhanie sudcu (vrátane vznesenia obvinenia) pre trestné činy prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods. 1 a 2 Trestného zákona a zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a) Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v žiadosti generálneho prokurátora.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. decembra 2005